

forøgede Resourcer. Dertil svarer jeg: Mine Herrer, det er ikke saa. Finanserne ere rige; hvad der end har ramt os siden Krigens Begyndelse, Et have vi ikke lært at kjende: Mangel paa rebe Penge. Den, der kjender Noget til disse Forhold, og som med Opmærksomhed vil gennemgaae f. Ex. det sidste Mars Regnskab, hvorved jeg mener det Regnskab, der sidst er blevet os meddeelt, og som naturligviis kun gaar til den 31te Mars s. A., altsaa Regnskabet for 1865—1866, han vil, hvis han forstaaer at læse, see, at Finanserne have været saa langt fra at savne Midler, at de tvertimod have været i stor Forlegenhed, og at de ikke have vidst, hvorledes de skulde anvende deres Midler; de have maattet søge til alle Sider for at finde en Anvendelse for dem, og jeg kan derfor vel begribe, at Anvendelsen ikke altid har været den bedste. For ikke at tale i Gaader, skal jeg strax noget nærmere berøre blot et eneste Punkt, hvoraf man efter min Overbeviisning vil kunne see, at det er fuldstændigt berettiget; hvad jeg har tilladt mig at udtale. Jeg kalder den Mand rig, der t. Ex. gaar hen og laaner en Anden meget store Summer af sine rebe Penge; jeg kalder ham i samme Forhold over-rig, som han gjør dette Laan paa flattere Betingelser. Naar jeg laaner en Anden 1000 Rd. og derfor faaar f. Ex. 4 pCt., saa har jeg i alt Fald ikke selv været i stor Nød og Armød, da jeg gjorde det, men aabenbart følt mig ganske anderledes beleuret med Penge, end hvis han havde budt mig 8 pCt., og jeg havde taget derimod. I sidste Tilfælde kunde man nemlig troe, at det var den overordentligt frugtbringende Anvendelse af Pengene, der havde bragt mig til at gjøre ganske overordentlige Anstrengelser for at tilveiebringe disse Pengemidler. Naar der derimod ikke er noget som helst Voksende ved det Laan, som jeg har givet den Anden, og naar det efter den hele Coniunctur paa Pengemarkedet paa den Tid maatte siges, at det var et meget tarveligt og beskedent Udbytte af mine Penge, som jeg derved vilde faae, og jeg saa dog alligevel har givet ham det nævnte store Pengebeløb tillaaens, saa siger jeg: I kunne være overbeviste om, at jeg ikke har savnet Penge, men har haft tilstrækkeligt deraf. Det er nu

et saabant Forhold, som jeg mener aldeles aabenbart vil kunne eftervises ved Regnskabet for 1865—1866. Jeg sigter herved til den meget betydelige Sum af henved 2 Millioner, som i det nævnte Regnskabsaar blev udbetalt i rebe Penge til Entrepreneurerne for den jydsk-syenske Jernbane. Det vil erindres, at der var taget det Forbehold, at vedkommende Entrepreneurer skulde være forpligtede til som Bederslag for alt deres Arbejde at modtage Statsgjælds-papirer til 4 pCt., som da skulde overtages til en Cours af 96. Det er nu ikke paa nogen som helst Maade min Mening at ville rejse den mindste Tvivl om, at Finanzministeriet har haft sine gode og gyldige Grunde til at gjøre det Skridt, hvortil jeg sigtede (David: Maa jeg bede om Ordet?), men, naar man gaar hen og giver de vedkommende Entrepreneurer rebe Penge istedetfor de omtalte Obligationer til Cours af 96, saa er det jo aabenbart, at man maa have haft disse rebe Penge paa rebe Haand; og, naar man har anvendt dem paa en mindre gunstig Maade end den, som til andre Tider kunde synes ønskelig, saa maa det have været, fordi man har troet, at man ved bengang at anvende dem paa anden Maade ikke vilde være istand til at opnaae en bedre Anvendelse af dem. Entrepreneurerne have modtaget de omhandlede Penge, saavidt jeg skjønner, paa Betingelser, som omtrent vilde svare til 85 Rd. for en Obligation paa 100 Rd. Jeg gjentager altsaa, at det kunne vi være ganske rolige for, at en saadan uebløstlig Trang til Penge, der skulde gjøre det til en Nødvendighed for os at gribe til Forholdsregler, som vi ellers nødbigt vilde gaae ind paa, ikke er tilstede, og at vi derfor ganske trygt ville kunne afvente det Tidspunkt, hvor vi see Stillingen fuldkommen klart, og først da tage vor endelige Beslutning.

Men, selv om man nu ikke skulde mene, at min første Hovedindvending har den fulde Gyldighed, som den har for mig, og som allerede vilde gjøre det umuligt for mig i nærværende Tilblik at kunne gaae ind paa en hvilken som helst Art af Skattelov, der skulde tilveiebringe en meget betydelig Sum, fremsfor Alt da, naar det tillige stilles mig i Udfigt, at denne Stat skulde gaae over til at blive en stadig, gennem en